

A Debreceni Orvostudományi Egyetem (igazgató: Berta András egyetemi tanár) közleménye

Az ARMD (időskori maculadegeneráció) sugárkezelése

BERTA ANDRÁS

Klinikai vizsgálatok mutatják, hogy a súlyos maculadegenerációban szenvedő betegek kezelésében jó eredményt hozhat a radioaktív ruténium plakk terápia.

Előzetes klinikai vizsgálatok eredményei azt mutatják, hogy a ruténium scleralis plakkokkal végzett besugárással eredményesen kezelhetők azok a súlyos időskori maculadegenerációban szenvedő betegek, akiken lézerkezelésre már nincs lehetőség.

Az általuk végzett klinikai vizsgálat (10 beteg, átlagéletkor 65 év) eredményei arra utalnak, hogy a besugárázás után a maculadegenerációs betegek látása nem romlik tovább és a betegek lézerkezelése is lehetővé válhat, mondta el *Dr. Berta András* az Európai Szemorvostársaság itt tartott XI. kongresszusán.

1991 és 1995 között Berta doktor és munkatársai 5 beteg kezeltek subretinális chorioidea neovascularisatio miatt, akiknek a látásélessége besugárázás előtt 0,02 és 0,15 között volt. A betegek szemére ruténium-106 béta-sugárzó izotópot tartalmazó szemészeti applikátort (scleralis plakkot) helyeztek fel úgy, hogy a szem hátsó felszíne 30–150 Gy dózist kapott. Magyarazatként hozzáfűzte:

„Az volt a célunk, hogy azokat az exsudatív maculadegenerációs betegeket is kezelni tudjuk, akiket lézerrel nem lehet kezelni (beleértve a submacularis chorioidea neovascularisatio pigmentepithel-leválással járó eseteit is), valamint azokat, akiken a lézerterápia hatástalannak bizonyult. Olyan eseteket, akiken a chorioidealis neovascularisatiós membrán a foveola centralist is érinti, vagy akiken a neovascularisatiót exsudatio, vér vagy hegszövet borította.”

A nagyobb dózissal kezelt betegek közül hármon a chorioidealis neovascularisatiós membrán teljesen elzáródott, kettőn jelentősen megkisebbedett. Két esetben a neovascularisatio kiújult, ezek egyike jól reagált lézerkezelésre, a másikon újabb irradáció történt. Egyik betegen sem romlott a látás, bár a korábban is meglévő centrális scotoma az irradációt követően nagyobb lett.

„Az exsudatív maculadegeneráció besugárázását követően a macula megjelenése vagy a non-exsudatív maculadegene-

ráció végstadiumára emlékeztetett, vagy disciform heg alakult ki. Tapasztalataink szerint a sugárkezelés az exsudatív maculadegeneráció progresszióját egy korábbi stádiumban állíthatja meg még azelőtt, mielőtt a centrális látás teljesen elveszne” – mondta el Berta doktor.

1995-ben egy másik öt betegen a besugárást alacsonyabb összdózissal (kevesebb mint 30 Gy) az első csoportnál jobb pre-irradiációs visusértékek mellett (egyes esetekben 0,3 és 0,4 visus mellett) végezték el. Most is azt tapasztalták, hogy a neovascularisatiós membrán minden betegen teljesen elhegeseedett vagy jelentősen megkisebbedett, és a betegek látásélessége nem rosszabbodott. Ugyanakkor, a centrális scotoma nagyobb dózis mellett növekedését az alacsonyabb összdózissal irradiált csoportban nem tapasztalták – kommentálta az eredményeket, majd hozzátette:

„Bízhatóan találjuk az eredményeket, amelyek azt mutatják, hogy az exsudatív maculadegeneráció progressziója a centrális látás teljes elvesztése előtt megállítható. Ha ez egy olyan, jobb visus mellett történhet, ami mellett a beteg írni és olvasni tud, akkor a scleralis plakkokkal történő irradáció más kezelési formák reális alternatívája lehet, ill. olyan terápiás módszerré válhat, amely akkor is alkalmazható, amikor a hagyományos eljárások eredménytelenek.”

Ugyanakkor Berta doktor hangsúlyozta, hogy a második, alacsonyabb dózissal irradiált csoportnál hosszabb megfigyelési idő szükséges ahhoz, hogy a módszer hatásossága hosszútávon is bizonyított legyen. Továbbá kifejtette, hogy speciális, kisebb irradációs zónájú plakkok és más sugárforrások, pl. stroncium-90 alkalmazásával az irradáció hatásosságának és biztonságosságának további növekedése várható.

Társszerzők voltak *Vezendi László, Damjanovich Judit és Vámosi Péter.*

(A fordítás a „EuroTimes” 1997. év (Vol.2.), 4. szám, 8. oldalán megjelent cikk alapján készült.)

Közlésre érkezett: 1997. november 4.